

Tsubari Kubayuwa

Ukuna u Katagarda ka nampa.

Katagarda ka Tsubari ka nampa ki ta a kadanshi ka ukuna u kusheshe. Kadani ka ko yotsongu ta ukuna tsu na makyan ma wuma u vuma wi, n tsu na u da wi n kuripulasa, m ma'iwansanai ma na e yevei ba, n ili ya atakaci rakaa i na i kotsoi kadanshi a kudansa,<<Ili dem gbani da.>> U fuda u yeve uye u Kashile ba, ayi na wi n ili rakaa ekiye a ni ba. N nannai dem, u nekei uma odoki uma a dakaka kutoni, a pana kpamu uyo'o u kune'e ku Kashile makyan ba ci lo.

Uga'an ba kusheshe ku nanlo ki ta a kutukaa n unamgbukatsuma ko vuza u takpa asuvu. Ama a na wo okpoi a uwakai n katagarda ka nampa punu a katagarda ka cida, u yotsongu ta uneiki u kaafu n kuyotsongusu ku katagarda ka cida ki ta n abundai kau, ali wi ta a kadanshi ka munlai n ukpaadi u kuyeve. Uma n abundai a tsu ciya ta kadanshi ka na ka tsu va'anku le adu i baci a kulana kadanshi ko (Tsubari) Adama a na wo okpo le tsu mindatsu. Da kpamu e yevei katagarda ka cida ka nampa ka na ka tsu yotsongu kusheshe ku nampa, da kpamu u tukai n kuzuwa ku kaafu u Kashile vuza na u tsu neke wuma u na u la'i n kuga'an.

Ili i na yi punu udari a katagarda ka nampa

Wuma wi ta n kakuna? 1:1--2:26

Kadanshi adama wuma 3:1--11:8

Ukocishi u kadanshi 11:9--12:8

Kagbati 12:9-14

Wuma ili i gbani da

- 1 Kadanshi ka malum, kolobo ka Dawuda,
mogono a Urushelima.
- 2 Gbani da, ili dem gbani da. malum ma danai.
Ili raka_gbani da. Ili dem gbani da.
- 3 Yidai vuma u ciyai a katsu_mà ka kataci kà_ni
ka na wi a kuya'an a aduniyan?
- 4 Tsukaya tsu laza, kàta_tsukaya tsu yoku tsu tawa,
ama aduniyan i ta_lo ko wannai.
- 5 Kanna ka tsu uta_ta_kata_kpamu kanna ka_yikpa,
kata_ka dakaka o kubono a_ubuta_u na kà_utai
kpamu.
- 6 Wunlai u tsu lapa ta_a kubana a ubondakai
kata_kpamu u kpatala u kubono a ubongadi,
ka_kana_kukara'a, n u bonoi a_ubuta_u na wu
utai.
- 7 Nyeneke raka_n ci yene ta_a kubana mala,
n nannai dem mala ma shana ba.
A ubuta_u na nyeneke tsu uta,
ta de o tsu bono kpamu.
- 8 Ili dem i tsu tuka_ta_n wo'i,
tsu na vuma u kufuda kugisanku ba.
Ashi o tsu o'wo n kindi ba,
atsuvu feu o tsu o'wo n kupana ba.
- 9 Ili i na i gitai_de n cau, i dada kpamu i doku i
bonoi,
ili i na a ya'in de n cau, i da kpamu o kudoku
a ya'an
ko ili i savu aduniyan nampa ba.
- 10 Ili yoku yi ta_lo i na vuza u kudana,
<<Lana_bil'i, na va_ili i savu i da>>?

I da yi ta_lo m megeshe
kafu ayin a_tsu.

11 Babu vuza na u kuciba n ili i na i lazai,
ali n ili i na kpamu i kutawa,
aza a na a_kutawa_n kaçapa
i a kuciba n ili i na i gitai ba.

Ugboji gbani da

12 Mpa malum, n lya'a ta_tsugono tsa aza a Isaraila punu a Urushelima.

13 Da n zuwai kaci ka va adama a na n lansa ugboji n kuyeve ki ili raka i na yi aduniyan a nampa. Da me enei ili i na Kashile ka zuwakai vuma yi ta_n kataci.

14 Da me enei ili raka i na i a kuya'an aduniyan, raka_gbani da, yi o kutono wunlai.

15 ili i na baci i kanzai, yi kubonoko mejege ba,
e ci kece i na yi lo ba.

16 Da n danai kaci ka va, <<Lana_n ciya ta ugboji u na n la'i yaba dem vu na u lya'i tsugono a Urushelima kafu mpa, mayun n ciya_ta_ugboji n kuyeve ka_abundai.>>

17 Da n zuwai kaci ka va adama a na n yeve ugboji n ujari kobolo n tsulau, ama nannai dem da me enei kutono ku wunlai ku da.

18 Adama a na ugboji wa_abundai u tsu tuka_ta_n unamgbukatsuma,
kuyeve ka_abundai ku zuwa ta_kadu ka vuma kunamgba.

2

Kupana ku uyo'o gbani da

¹ Da n danai kadu ka va,<<Ya'an zuwai kaci va kulya'a ku uyo'o, adama a na n yeve tsu na u da wi.>>Ama da n yevei na lo feu ukuna u gbani u da.

² Da n danai,<<Izoshi tsulau tsu da, kpamu yidai kupana kuyo'o ki a kutuka?>>

³ N sheshe taa kadu ka va, tsu na n kulya'a uyo'o n kuso'o ku makyan, mo obongi tsulau a makyan ma na mi a kulansa ugboji. N cigai n ciya uyo'o u na uma a ci ciya aduniyan a katsuma ka ayin a wuma e le.

⁴ Da n ya'in ili i gbagba'in, m ma'akai kaci kavai'uwa, da n ca*l*i ashina a itacishi.

⁵ N cimbai a ashina n ubuta u kuvuka, da n ca*l*i icu'u yi ndanga n tsu matsa kakau punu.

⁶ Da n gavai ayivan, adama a na n tsunku ndanga ma mini.

⁷ Da n tsulakai kaci kava agbashi ali n amaci, mi takpamu m muku ma agbashi n na a matsakai mu a kpa'a ku va. Mi tan ushiga wa anaka n abundai, nu nkyon nu nradika n na n la'i aza a na n cinai punu a idashi a Urushelima.

⁸ M bolonki kaci kaya azurufa n azanariya, mi tan kazuwi ku ucanuku u singai wu ngono n ubon u tsugono tsu va. Da n lansai aza a ishipa ali n amaci adama a na a ya'ansaka mu ishipa, n ili i na i tsu zuwa kupana ku uyo'o, n amaci a pulai n abundai a na n zuwai.

⁹ Da mo okpoi vuzagbayin n la'i yaba dem vu na n cinai punu a idashi a Urushelima. Dem n nannai mpa n ugboji u va.

¹⁰ N sanka ashi a va*l* ili i na a cikalai dem ba, n sanka kadu ka val kupana uyo'o ba.

kadu ka vaka pana tauyo'o wi ili rakai na n ya'in,
 na vadada katsupu ka kataci ka ulinga u va11
 Ama a na n lanai ulinga u na n ya'in n ekiye ava,
 n ili i na n ya'in kataci adama a na n ciya,
 da me enei ili ya raka gbani da, yi tao kutono
 wunlai,
 babu kodokpotsu ka na vi akuciya aduniyan
 a nampa.

Ugboji n tsulau gbani da

- 12 Da n sheshei adama a na m gbaba ugboji,
 n ujari n tsulau.
 Yidai i buwai i na mogono ma na makutawa ma
 kuya'an,
 i na mpa n ya'in ba?
13 Da me yevei ugboji u la'a tatsulau,
 tsu na kutashi kula'i kayimbi.
14 Vuza vu ugboji u tsu ene taubuta u na wi a
 kubana,
 ama kalau ki ta a nwalu akayimbi tukpam,
 ama da me enei ili i te i da rakai ci ciya le.
15 Da n sheshei akadu ka va,
 n danai,<<Ili i na i ciyai kalau, yi tafeu akuciya mu.
 Nannai va yidai n ciyai a na mo okpoi vuza
 vu ugboji?>>
 Da n danai kaci ka va,
 <<Ili i nampa ya feu gbani da.>>
16 Adama a na vuza vu ugboji va n kalau ka, a
 kubana e megeshe a kuciba n e le ba,
 a ayin akutawa raka vu le i taa ku cinukpa
 n ale.

Tsu na vuza vu ugboji u ku kuwa_{ta} feu kalau nannai.

Kataci gbani da

¹⁷ Da n iwain wuma, adama a ili i na i a kuya'an aduniyan yi t_a kula_{ngasa} mu ka_{du}. Ili raka_{gbani} da, kutono ku wunlaj_i ku da koci.

¹⁸ Da n iwain ulinga u na n ya'in raka_{aduniyan} a nampa, adama a na mi t_a ku ka_{sukpa} i da u vuza na wi a ku t_aw_a kacapa_{ka} va_a.

¹⁹ Ya yi u yevei ko vuza na u ku t_aw_a kacapa_{ka} va_a wi t_a ko okpo vuza vu ugboji ko kalau? Dem n nannai wi t_a a kulya'a ukani wu ulinga u na n ya'in kataci ka_{kulansa} a aduniyan. Nava feu gbani da.

²⁰ Da m takpai ka_{du} ka_{v_a} a ulinga u na n ya'in a aduniyan a nampa raka_a.

²¹ Adama a na vuza wi t_a a kuya'an ulinga n ugboji n kuyeve, n kufuda ku ni, n nannai dem kata_u kasukpa_{vuza} yoku vuza na u takacikai kulansa_{ba}. Nava feu gbani da n ili i gbani-gbani.

²² Yidai vuma lima_u kuciya_a katsuma_{ku} ulinga u na u ya'in, n kataci ka na u ya'in aduniyan?

²³ Adama a na ayin a ni raka_{kataci} ka'a n unamgbukatsuma, ko n kayin ka_{du} ka ni ki a iva'in ba. Nava feu gbani da.

²⁴ Vuma wi lo n ili i na i la'i u lya'a u so'o u pana uyo'o wu ulinga u ni ba. Na lo feu kune'e ku Kashile ku da,

²⁵ adama a na n ayi da baci ba, yayi u kulya'a u so'o u pana uyo'o?

26 Vuza na u zuwai Kashile mazanga, ayi da Kashile ka tsu neke ugboji, n kuyeve kobolo m mazanga, ama u vuza vu unushi Kashile ke ci neke yi ta kataci ko kubolongu uciyi adama a na u neke vuza na u luwai Kashile. Nava feu gbani da, kutono ku wunlají ku da koci.

3

Ili dem yi ta_m makyan ma_ni

- 1** Ili dem yi ta_m makyan ma_ni,
m makyan adama a ulinga aduniyan raka,
- 2** makyan ma limata mi ta_lo, makyan ma_ukpa'a
mi ta_lo,
makyan ma_vica'a mi ta_lo, makyan ma_vikya'a mi ta_lo,
- 3** makyan ma munuka mi ta_lo, makyan mo_kupotsotongu mi ta_lo,
makyan ma_kufada mi ta_lo, makyan ma_kuma'a mi ta_lo,
- 4** makyan ma_mashi mi ta_lo, makyan mi_izoshi mi ta_lo,
makyan ma_kpalu mi ta_lo, makyan ma_mazanga mi ta_lo,
- 5** makyan ma_kuwacuwa atali mi ta_lo,
makyan mo_kubolongu le mi ta_lo,
makyan mo_mobongbonoi mi ta_lo, makyan mu_ukpa'di u_mobongbonoi mi ta_lo,
- 6** makyan ma_kula_nsá mi ta_lo, makyan ma_kukasukpa_ki ta_lo,
makyan ma_kuzuwa mi ta_lo, makyan ma_kuvakangu mi ta_lo,

⁷ makyan ma kukara mi ta_lo, makyan ma kujila_mi ta_lo,
 makyan ma kupada bini mi ta_lo, makyan ma kadanshi mi ta_lo,
⁸ makyan mu ucigi mi ta_lo, makyan ma mal'iwansanai mi ta_lo,
 makyan mo kuvon mi ta_lo, makyan ma maṭaṇa_mi ta_lo.

⁹ Yidai vuma u kuciya_a katsuma_ka kataci ka ulinga u ni?

¹⁰ Me ene ta_amiki a na Kashile ka zuwakai uma.

¹¹ U ya'an ta_il dem n uga'in a ayin a ni. Da kpamu u zuwakai vuma kaḍu ko ci co'o ke kuyeve ki ili i na i lazai n ili i na yi e kelime, n nanai dem a kufuda a zuwaka n ili i na Kashile ka ya'in de n ugiti ali a_kutawa_a ayin a ukocishi ba.

¹² N yeve ta_i yoku yi lo i na i la'i vuma u ciya_mazanga_kata_uya'in i li singai a ayin a na wi n wuma ba.

¹³ N adama a na yaba dem u ciya_u lya'a u so'o, u pana uyo'o wu kataci ka ulinga u ni dem, na lo kune'e ku Kashile ku ḍa.

¹⁴ N yeve ta_il dem i na Kashile ka ya'in yi ta_e kugeshe ko wannai, ko ili yi punu kudoku ko kujebe ba. Kashile ka ya'in ta_nannai adama a na uma e neke yi tsugbayin.

¹⁵ Ili i na yi lo gogo na, a ya'in ta_de i ḍa ili i na kpamu i kugita, i gitā_ta_de,
 Kashile ki ta_a kuzuwa ili i na i gitai_de, i doku i ya'ansaka.

¹⁶ Da kpamu me enei ili i yoku aduniyan a nampa,

a ubutə u na a kukida afada a e mejege, kucikpa
 a ci na ka gbani-gbani de,
 a ubutə wu usubi, a kucikpa a cina de ka
 gbani-gbani.

¹⁷ Da n sheshei a kaɖu kaɖ va,
 <<Kashile ki taɖ a kukidaka
 vuza vu usubi n vuza va asuvawuya afada,
 adama a na makyan mi ta lo adama a ulinga dem,
 makyan adama a ili dem.>>

¹⁸ Da kpamu n sheshei a kaɖu kaɖ va, <<Uma
 tamkpamu, Kashile ko tsu kondə le taɖ adama na
 e yeve a na ele va a la'a nnama ba.

¹⁹ Wuma u vuma n wuma wu nnama, u te u da
 dem. Tsu na ayi na u ku kuwa, ta feu ayi na de u
 ku kuwa nannai. Dem vu le ayinviki e te a da le,
 Vuma u la'a manama n ili yoku ba. Ili rakaɖgbani
 da.

²⁰ Rakaɖ vu le ubutə u te u da i a kubana, rakaɖ
 vu le kubutə ka'a utajə, kpamu a kubutə ka'a o
 kubono.

²¹ Yayi u yevei a na ayinviki a vuma a tsu dəngə
 ta gadi, ayinviki a manama tankpamu a cipa a
 idika?>>

²² Da me enei, ili i yoku yi lo i na i la'i kuga'an
 vuma u pana uyo'o u kataci ku ulinga u ni ba,
 adama a na dada katsupu kaɖni. Adama na yayi u
 kuyeve ili i na i kugitaɖda baci u kuwai?

4

Modoruko n kataci

¹ Ana n lanuki kpamu da me enei modoruko ma
 na uma i a kuya'an aduniyan.
 Da me enei kujilya ka aza a na o doroi,

- kpamu i n kabanki ba,
 utsura raka wi ta ekiye aza o modoruko
 kpamu a ciya kabanki ba.
² Da n danai, akpisa
 a na a kuwai de,
 a la'a ta aza a wuma mazanga,
 ele na buwai n wuma.
³ Ama ayi na u la'i dem
 ayi da vuza na kata a matsai ba,
 ayi na kata wenei ka gbani-gbani
 ka na i a kuya'an aduniyan ba.
⁴ Da n yevei kataci ka vuma n kuciya ku ni raka,
 adama a na u ciya u la'a toku da. Nava feu gbani
 da, kutono ku wunlai ku da koci.
⁵ Kalau ko tsu obongu ta ekiye a ni
 ali kambulu ka una yi.
⁶ U la'a ta n kuga'an uciyi u kenu n idashi matana
 n uciyi wa abundai n kataci
 o kutono wunlai.
⁷ Da kpamu me enei, kuyongo ku gbani
 aduniyan.
⁸ Vuma yoku u yongo ta ende'in,
 wi n vuza ba wi feu m muku ba,
 dem n nannai a kataci ka ulinga,
 tana uciyi wa u yawa yi ba.
 Da we ecei kaci ka ni u danai, <<Yayi mi a
 kuya'anka kataci ka,>>
 <<Kpamu yidai i zuwai mi a kusanku kaci ka
 va kupana kuyo'o?>>
 Nava feu gbani da
 ili yi unamgbukatsuma.
⁹ Uma e re a la'a ta vuma te,
 adama a na i ta a kuya'an ulinga mayin.

- 10** Vuza te u yikpa baci,
toku ni wi tañkubankañyi.
Ama ili ya asuvayali i da vuza na u yikpai
kpamu u ciyañ vuza na u kudengusañyi ba.
- 11** Kpamu uma e re a vaku baci kobolo, a kupana
tañshenshen.
Ama ninidai vuza te u kupana shenshen
ende'in?
- 12** I taña kufuda kulya'a vuma te utsura,
ama uma e re i taña ku isa kaci ke le.
Tsu kawin kete ka na a ca'i n awiñ a tatsu, ka tsu
kasa gogo'o ba.

Kuciya_utsura u tsugono gbani da

- 13** Kañdangani vuza vu unambi, n ugboji, u la'a
tañmogono ma na ma kutsai n tsulau, vuza na u
tsu ushuku n odoki ba.
- 14** Kañdangani ki taña ku utaña kunu kugbashi
katañko okpo mogono, ko wo okpo a matsa yi taña
kpa'a ku unambi añkatsumañko tsugono ci ni.
- 15** Me ene tañuma rakañaza a na i n wuma da
a walai aduniyan, o tono tañkañdangani, vuzana u
ku kanaka mogono tsugono.
- 16** Kakuna ki lo n uteku u uma na añtawai e
kelime ke le ba. Ama aza a na añtawai kacapa
ka a ya'an mazangañ n ayi ba. Nava feu gbani da,
kutono ku wunlaji ku da koci.

5

Pana wovon u Kashile

- 1** Fobongu kaci kañnu ayin a na baci vu banai a
kpa'a ku Kashile. U la'a tañvu bana vu pana, an va
kubanka n kune'e tsu kalau, aza a na e yevei a na
añnusai ba.

² Sheshe bi'i kafu vu dansa, Kąta_vu ya'an moloko kadanshi ba, Kašhile ba.

Kašhile ki ta_gadi
avu tamkpamu na idika,
adama a nannai kąta_vu dansa wuntsukpi.

³ Kabundai ka kataci ką_tsu tuka_ta_n alatani,
ta feu nannai kabundai ka kadanshi ką_tsu tuka_ta_n tsulau.

⁴ Da baci vu ya'in uzuwakpani da kucinai kuneke Kašhile ili, kąta_vu geshe ba vu tsupa ili i na vu kucinai kuneke. Adama na ayi u tsu pana uyo wa a alau ba. tsupa i li i na vu kucinai kuneke.

⁵ U la'a ta_n kuga'an vu kpądą_ku kucina, an va kukpadą_ku tsupa ili i na vu kucinai.

⁶ Kąta_vu kašukpa_una_u nu u zuwa wu kunusa ba. Kąta_kpamu vu dana kalingata ką A'isa_a gbayin vu dana, <<Uzuwakpani u na vu ya'in va unushi u da.>> Yidai i zuwai Kašhile ki a wupa n kadanshi ką_nu ali u ląngasa_ ulinga we ekiye a_nu?

⁷ Kabundai ka alatani n kadanshi ką_abundai ili i gbani i_da. Adama nannai pana wovon u Kašhile.

Uciyi ili i gbani i da

⁸ Da baci ve enei i a kutakacika vuza vu unambi a ubon u yoku, i a kuya'an usubi mejoge ba, kpamu i ta_o modoruko kąta_vu ya'an mereve ba, adama a na vuza kelime dem u tsu yongo ta_n vuzagbayin e kelime ką_ni. Kpamu e kelime ke le raka_i ta_de n vuzana u la'i le kpamu.

⁹ Yaba dem u tsu ci ciya_taqili i na idika ya i ci neke, ali m mogono feu, u tsu ciya_taqi na ashina a matsai.

¹⁰ Vuza na wi n ucigi ikebe dem, i ci yawa yi ba.

Vuza na u cigai uciyi n abundai u tsu ciya_tsu na u cigai ba.

Nava feu gbani da.

¹¹ Tsu na uciyi u yimkpai,

ta feu aza a kulya'a i nannai.

Yidai uciyi wa u kudoku vuza vu da,

dada u zuwaka u da a^{sh}hi ba?

¹² Alavu a zamalinga o ci yokpo ta,

ko u lya'a kenu ko n abundai,

ama kabundai ki ili i vuza vu uciyi

ka_tsu sankayi ta alavu.

¹³ Me ene ta_ili i gbani-gbani yoku aduniyan.
Uciyi u na vuza vu u da u foboi u zuwa yi ta_

unamgbukatsuma,

¹⁴ ko madakama_kana_yi uciyi wa u namgba,
ali wo okpo ayin na baci u ciyai maku
katau namba ili i na u ku kasukpakayi.

¹⁵ Koshombodi ka vuma wu utai a katsuma ka_anaku a ni,

ta feu wi o kubono nannai tsu na u tawai.

Ko ili wi a kudika ekiye a ni

a katsuma ka kataci ka ni,

a na u kubana ekiye a ni.

¹⁶ Nava feu ili i gbani-gbani i da.

Tsu na vuma u tawai, ta u kubana'a nannai,

yidai u ciyai punu,

kataci ka'a o kutono wunlai.

¹⁷ Wuma u ni raka_a kayimbi ka'a wi a kulya'a
ilikulya,

n kabundai ka atakaci n unamgbukatsuma_n
wupa.

¹⁸ Da n yevei, a na ugan ta_kpamu u yotso ta_vuma u lya'a u so'o, u pana uyo'o u kataci ku ulinga u ni, a katsuma ka ayin a na Kashile ke nekei ni aduniyan. Adama a na dada upecu u ni.

¹⁹ Vuza na baci Kashile ke nekei udukuyan n uciyi, da kpamu u nekei ni kofon u pana uyo'o wu u da. Wu ushuki n upecu u ni, u ya'an mazanga a kataci kani, kune'e ku Kashile ku da.

²⁰ Vicu'u vu vuma vu nanlo va u tsu ciba n ayin a wuma a ni ba, adama a na Kashile ka zuwa yi ta_u yongo m mazanga_a kadu kani.

6

Yaba dem da u tsu pana uyo'o u wuma ba

¹ Da me enei kawuya ko yoku punu aduniyan, da tana ka yimkpai a uma.

² Kashile ke ci neke ta_vuma uciyi, n ili yi ekiye n tsugbayin, adama a na kata_u namba i na kadu kani ka cikalai ba. Ama kata_Kashile kasankayi u pana uyo'o wi da. Kata_komoci ka kucikpa ka pana uyo'o wi da. Nava gbani da, ili i gbani-gbani i da.

³ Vuma wi ta_a kufuda kumatsa muku amangatawun, kata_u ya'an aya_n abundai, ko a na u geshei n wuma, da baci u panai uyo'o wu uciyi u ni ba, kpamu u ciya_ ucidangi u singai ba, maku ma na a matsai ukpa_ma la'a yi ta_

⁴ Gbani da kumatsa maku ukpa, adama a na a_kayimbi ka'a u tawaj, a_kayimbi ka kpamu u bonoi a_ubuta_u na a cinukpai n ayi.

⁵ Ko a na wo okpoi u ciyawe ene kutashi ba, u yeve kpamu ili i yoku ba, n nannai dem wu uvuka ta, u la'a tavuma vu na u panai uyo'o wu uciyi u ni ba,

⁶ ko da baci u ya'in ayaakpan e re, ama u pana uyo'o wu uciyi u ni ba. Aubuta ute u da i a kubana ba?

⁷ Kataci ka vuma dem adama a una u ni u da,
N nannai dem ili i na wi a malí i ci yawa yi ba.

⁸ Yidai vuza vu ugboji u la'akai kalau?
Yidai vuza vu unambi u ci ciyai
a na u yevei kuyongo n uma?

⁹ U la'a tan kuga'an vu pana uyo'o n ili i na vi n i
da
n aṣhi awuya a na vu ciyan abundai.
na lo gbani da
kutono ku wunlai ku da koci.

¹⁰ Dem ili i na yu utai de, yi tan kula,
kpamu tsu na vuma wi, e yeve yi tadé,
babu vuza na u kufuda kudoku
ili i na i la'i ni utsura.

¹¹ Kadanshi n abundai,
katsu tuka tan kakpawawa,
yidai vuza u kuciya kadanshi kaabundai?

¹² Yayi u yevei ili na i ga'in vuma akatsuma
ka ayin e kenu a gbani a na a tsu laza tsu kululu?
Yayi wa kudana yi ili na i kugitaaduniyan ayin a
na u kuwai?

- kpamu kanna ku ukpaka la'a tata kanna ka
limata.
- ² U la'a tan kuga'an a bana a kpa'a ku kpalu
an a kubana a kpa'a ku kaduiva,
adama a na ukpau da ukocishi u yaba dem,
kasukpau vuza wuma rakau zuwa i nampa ya
akadu kani.
- ³ Unamgbukatsumau la'a tata izoshi,
adama a na unamgbukatsumau tsu tukata
kulapulu akadu.
- ⁴ Kadu ka vuza vu ugboji ko ci yongo taa ubutau
kpalu,
ama kadu ka kalau ki taadama a kupana ku
uyo'o.
- ⁵ U la'a tan kuga'an vuma u pana ubarangi vuza
vu ugboji,
an wa kupana ishipa ya alau.
- ⁶ Ut^{ku} tsu na madanga ma awana mi aku kulae
kenle,
ta i zoshi ya alau yi nannai.
Nava feu gbani da.
- ⁷ Ukuna u modoruko u tsu bonoko tavuza vu
ugboji kalau,
kalya'a kpamu katsu langasa tavuma.
- ⁸ Ukocishi u kakuna u tsu la'a taugiti,
ukani u kadu u la'a taaradi
- ⁹ Katavu ya'an moloko ma kunamgbakatsuma
ba,
adama a na kalau ka ko ci yongo a wupa.
- ¹⁰ Katavu ya'an keci vu dana, <<Yidai i zuwai ayin
a cau, a la'i o gogo na?>>
Adama a na u ga'an uma a ya'an keci ku nanlo
ba.

- 11 Ugboji wi ta n uga'in, ci ili yi ukani,
yi ta n uga'in wa aza a na enei kanna.
- 12 Ugboji, u tsu ere ta vuma,
tsu na ikebe i ci ere vuma,
ama uga'in u kuyeve u dada,
ugboji u tsu banka ta wuma u vuza na wi n u
da.
- 13 Lanai bi'i ili i na Kashile ka ya'in.
Yayi wa kubarukpa
ili i na u kanzai?
- 14 Ayin a ga'an baci, ya'an mazanga,
ama ayin a namgba baci ciba,
a na Kashile ka'a ka ya'in ayin nampa,
ayi da feu u ya'in ayi na de.
Adama nannai, vuma wi a kufuda kuyeve
ili i na i kugita e kelime ba.
- 15 A ayin a wuma u gbani a va a nampa a, me
ene ta ili i nampa ya raka,
Vuza vu usubi a ku kuwa a katsuma ku usubi u
ni,
vuza gbani-gbani u geshe o kuyongo n
kawuya kani.
- 16 Kata vu dika kaci ka nu vuza vu usubi da vi kau
ba,
ko kpamu vuza vu ugboji kau ba
ta baci nannai ba vi ta ku una kaci ka nu.
- 17 Kata vo okpo vuza kawuya kau ba,
kata tan feu vo okpo kalau ba
adama a yidai da vi a ku kuwa babu ayin a
nu a yawa?
- 18 Ugan ta vu ushuku n ke te
a na va ku kasukpa ka nan de.
vuza na wi a kupana wovon u Kashile

- ayi da u kufuda kutono ili i nampa ya raka.
- ¹⁹ Ugboji u tsu zuwa ta vuza vu ugboji u tsurakpa
u la'a aza o tsugono kupa alikuci.
- ²⁰ Babu vuza vu usubi aduniyan
vuza na u ci ya'an ku usubi babu unushi.
- ²¹ Kata vu zuwa atsuvu a ili i na uma i a kadanshi
ba,
ta baci nannai ba vi ta a kupana agbashi anu
a kushika wu,
- ²² adama a na avu feu vu yeve ta a kadu kanu,
n abundai vu shika ta uma.
- ²³ N kondoi ili i nampa ya raka n ugboji u vu da
n danai,
<<N ciga ta mo okpo vuza vu ugboji>>
ama ka nampa ka, ka la'a ta u tsura u va.
- ²⁴ Kakuna ko cico'o,
ki ta n atakaci, ki kuyeve tacu-taci ba,
yayi u kuyeve ili i na yi punu raka?
- ²⁵ Da zuwai kaci kava adama a na n yeve,
adama a na n lana kata n lansa ugboji n tsu
na a ci ya'an ili
kata kpamu n yeve tsulau tsu ka gbani-gbani,
n ujari u tsulau.
- ²⁶ Da n cinai ili i na i la'i ukpa okono,
vuka vu na kadu kani ki maza ma'a
vuza na kadu kani uganda u da
ekiyu ani kpamu ci ikani.
Vuma na u ci ya'an ili i na Kashile ka tsu pana
uyuo'o, wi ta a kula'aka e ekiye ani,
ama vuza vu unushi u ku la'aka e ekiye ani
ba.
- ²⁷ Malum ma danai, lana, ili i na me enei i dada
na.

M bolongu ta ili i te n vutoku, adama a na n yeve
tsu na o fobusoi ili raka.

28 mpa bi'i a katsuma kakulansa,
ama n ciya ili i na mi a kakulansa va ba,
da n ciyai vuma te mariki a katsuma kakakpan.
ama a katsuma ka amaci ko vuza te.

29 Na da koci ili i na n yevei,
Kashile ka ya'an ta vuma n kadu ke mejege,
ama da uma a ripulai kaci kale okpoi aza a
gbani-gbani.

8

1 Yayi wi tsu vuza vu ugboji?

Yayi u yevei tsu na u ku karakpusa kadanshi?
Ugboji wi taa kuzuwa ashi a vuma akana kutasa,
katau zuwa vuma imeshi.

Tono wila u mogono

2 Tono wila u mogono, adama a na vu ya'an taakucina u Kashile.

3 Katavu ya'an moloko ma kulaza kukasukpa
ubuta u mogono ba. Katavu shamkpa ka gbani-
gbani ba, adama a na ayi wi taa kuya'an uteku
tsu na u cikalai.

4 An wo okpoi kadanshi ko mogono ki tan
utsura, yayi wi e ku ece yi, u dana, <<Yidai vi a
kuya'an?>>

5 Vuza na baci dem u tsu tono kadanshi ko
mogono, wi akuciya usanba,
kadu ka vuza vu ugboji ke ci yeve tamakyan
ma singai n uye u na u ga'in.

6 Adama a na makyan mi talo n tsu na a kuya'an
ili dem,

ko a na wo okpoi atakaci a vuma a yimkpa yi
ta.

⁷ Adama a na ko vuza u yeve ili in na yi a kutawa
ba,

Yayi u kudana vuza yoku ili i na yi a kutawa?

⁸ Babu vuza na wi n utsura a wunlai ali u reme u
da,

adama a nannai ko vuza wi n utsura u kanna
ku ukpa ka ni ba.

Tsu na a tsu dana vuza u laza a makyan mo kuvon
ba,

ta feu ka gbani-gbani ki a kisa aza a na i a
kuya'an ka'a ba.

⁹ Nava raka me ene ta i da, a na n zuwai
kađu ka va adama a ili i na i a kuya'an aduniyan
nampa. Da me enei vuza yoku o tsugono tsa aza
a ni.

aza o yoku tankpamu a kutakacika adama a
ni.

¹⁰ Da me enei a cidangi aza a ka gbani-gbani,
aza a na i a ku uwa n ku uta a ubutu u ciđa, i a
kuciya ucikpi a likuci i na i a kuya'an ili i nanlo.
Na lo feu gbani da.

¹¹ Ana wo okpoi a tsu kidaka vuza vu nushi
afada gogo ba, dada i zuwai da uma a yimkpai
n kuya'an kawuya.

¹² Ko a na wo okpoi vuma vu gbani-gbani u
yal'in unushi u na u yawai amangatawun, dem
n nannai kađu u geshe n wuma, dem n nannai,
n yeve ta da ba ci vuza wi a kupana wovon u
Kašhile da kpamu u nekei Kašhile tsugbayin, wi
ta a kuciya mađana.

¹³ Ama aza a ka gbani-gbani i a kuciya mađana
ba, tsu kululu ku da wuma u le wi. I ta a ku kuwa

n utsura u le adama a na a pana wovon u Kashile ba.

¹⁴ Ili gbani yoku yi ta_lo i na i ci gita aduniyan, aza usubi o tsu so'o ta_atakaci a na o yotsoi aza asuvawuya o so'o, kata aza asuvawuya a_ciya katsupu ka na aza a usubi o yotsoi a_ciya. N danai na lo feu ukuna u gbani u da.

¹⁵ Adama a nannai i na n danai, dada vuma u pana uyo'o, adama a na uteku u kupana kuyo'o ku ni a wuma u nampa, dada u lya'a u so'o u pana u yo'o. Wi ta_a kufuda kuya'an nannai u ya'an baci ulinga a ayin a na Kashile ke nekei ni aduniyan.

¹⁶ Da n zuwai kaci kava adama a na n ciya ugboji kata kpamu n zuwaka n atakaci a vuma aduniyan, ko a na wo okpoi u neke ashi a_ni alavu kanna n kayin ba.

¹⁷ Da me enei ulinga u na Kashile ka ya'in dem, ko vuza wi a kufuda kuyeve ili i na Kashile ki a kuya'an aduniyan ba. Ko ninidai vi baci vu ya'in vi e kuyeve ba. Aza a ugboji i ta_a kudana e yeve ta, ama e yeve ba.

9

Ukpa u da ukocishi u yaba dem

¹ Da m pedelyukpei kakuna ka nampa ka a kadu kava, da n yevei aza a usubi n aza ugboji n ili i na i a kuya'an raka_yi ta_ekiye a Kashile, ali n ucigi u le n u'iwin u le ko vuza u yeve ili i na yi a_kugita_kelime ba.

² Dem vu le ukpisa u te u da i a kubana, aza a usubi n aza a kawuya, aza amariki n aza a na i m mariki ba, vuza vu unata n vuza vu cida aza a na e ci neke alyuka n aza a na e ci neke ba.

Uteku tsu na ka ki u vuma vu singai,
 ta feu ka ki nannai u vuza vu unushi,
 uteku tsu na ka ki u vuza va akucina,
 ta feu ka ki nannai u vuza na u tsu pana
 wovon wa akucina ba.

³ Na da ka gbani-gbani ka na i a kuya'an aduniyan. Ili i te i da raka i purangu yaba dem. Ama aðu a uma i ta tukpa n ka gbani-gbani, n ujari a aðu e le, a ayin a wuma u le, ka nanlo ka laza baci sai ukpisa.

⁴ Yaba dem vu na wi a katsuma aza a wuma wi ta n apa, meshe'e ma wuma ma la'a ta kakpisa ka kawu.

⁵ Adama a na aza a wuma e yeve ta a na i ku kuwa,
 ama akpisa e yeve ili ba,
 i n katsupu ba,
 a buwa feu a kuciba n ele ba.

⁶ Ili i na a cigai n i na a iwain,
 n cishe'e ci le a puwanka ta m megeshe,
 i o kuyongo a katsuma ki ili i na yi a kugita
 aduniyan ba.

⁷ Wala, vu lya'a ilikulya'a i nu m mazanga,
 kata vu so'o makyan ma nu n kaðu ka mazanga,
 adama a ili i na vu ya'in raka derere da u Kashile.

⁸ Ya'an akashi a nu o yongo warí makyan dem,
 kata ayin tutu vu putala kaci ka nu n mani'in.

⁹ Pana uyo'o n vuka vu ucigi vu nu, a ayin gbani a na Kashile ke nekei nu raka aduniyan, adama a na ðada katsupu ka nu n kataci ka nu aduniyan.

¹⁰ Ili i na baci vi a kuya'an n ekiye a nu, ya'an i da n utsura u nu, adama a na a kasaun a ubuta u na vi a kubana, babu ulinga, kufobuso ki ili, ko kuyeve ko tana ugboji.

11 Da n doku me enei ili i yoku aduniyan.
 Vuza na u fudai iladi da u ci ciya_ulya'i makyan
 dem ba,
 makyan dem da vuza vu utsura u tsu ciya_ulya'i o kuvon ba,
 makyan dem da vuza vu ugboji u tsu ciya_ilikulya'a ba,
 makyan dem da feu da vuza vu cico'o u tsu ciya_udukuyan ba,
 makyan dem da keyevi ka_tsu ciya_mpasa ma singai ba.

Ama makyan n kofon ka cina yaba dem vu le.

12 Adama a na babu vuza na u yevei kannka_ni.
 Tsu na e ci reme adan a_bilili,
 tsu na e ci reme nnunu a maza,
 ta ayin a atakaci a_tsu tawa_u uma nannai.

Ugboji u la'a ta_tsulau

13 Da kpamu me enei agisana a ukuna wu ugboji aduniyan a na uga'in mu.

14 A ya'an ta_likuci i kenu i yoku n uma kenu punu. Da mogono mu utsura mo yoku ma_tukai i da n vishili, u kambuki i da, da u ma'i adasukpatsu a kupasa nshilya.

15 Vuza vu unambi vu yoku tana wi ta_punu a_likuci ya ama wi ta_n ugboji, da u wawai likuci ya n ugboji u ni. Ama vuza u ciba n ayi ba.

16 Da n danai, <<Ugboji u la'a ta_utsura.>> Ama da o goyo ugboji u vuza vu unambi va, a tsu pana odoki a_ni ba.

17 U la'a ta_n kuga'an a pana kadanshi ka sawu ka vuza vu ugboji

a na a kupana kaca'a ka vuza vu tsugono tsa
alau.

¹⁸ Ugboji u la'a taq ucanuku u kuvon,
ama vuza vu unushi vu te u tsu langasaq taq ili
i singai n abundai.

10

- ¹ Uteku tsu na ayun a na aq kuwai a tsu zuwa ili i magulani shama,
ta feu tsulau kenu tsu tsu langasaq ugboji n tsugbayin nannai.
- ² Kaqdu ka vuza vu ugboji ka tsu zuwa yi taq kuya'an ili derere,
ama kaqdu ka kalau ki taq tsugulaq
- ³ Ko wi baci a nwalu a uye,
kalau ko ci yotsongu taq a na wi m mariki ba,
u yotsongu yaba dem tsulau ci ni.
- ⁴ Da baci vuza tsugono u ya'in wupa n avu,
kataq vu ya'an moloko vu laza ba,
adama a na uva'an ki u kaqdu tsu zuwa taq a cinukpa n unushi u gbayin.
- ⁵ Me ene taq ka gbani-gbani ko yoku aduniyan,
unushi u gbayin u na ngono n ci ya'an sa,
- ⁶ dada e ci neke taq alau tsugbayin,
aza a uciyi tamkpamu a zuwa le daka.
- ⁷ N sa'awa taq ku ene agbashi gad*f* vo odoku,
muku mu ngono tamkpamu a ku dasa a ene a na agbashi.
- ⁸ Vuza na u gavai kpenle ayi da wi aq kuyikpa punu a ku da,
vuza na baci dem u fadai mashilya ayi da koko ki a kuluma.
- ⁹ Vuza na wi o kuboso atali ayi da u tsu uka usan,

vuza na wi a kubatsa ndanga, ayi da mo tsu
foro.

- ¹⁰ Kogovu ki baci n alyu ba,
da kpamu e temgbei ka'a ba,
kuya'an ulinga n ka'a, mayun sai n utsura kau.
ama ugboji u tsu zuwa ta_a_ciya_ulya'i.
- ¹¹ Da baci koko ka lumai vuma babu bi'i u so'o
makpabu.
ulinga u makpabu wo okpo ta_gbani.
- ¹² Kadanshi a unaq u vuza vu ugboji kasingai ka'a,
ama kadanshi ka kalau ka tsu una yi ta_
- ¹³ Uigit u kadanshi ka ni tsumici tsu da,
ukocishi wa kpamu u tsu okpo ta_ujari u
gbani-gbani.
- ¹⁴ Kalau ko ci yongo ta_kadanshi kpawawa.
Ko vuza u yeve ili i na yi a kutawaba,
yayi wa kufuda kudana yi ili i na i kugita_da
baci u kuwai.
- ¹⁵ Ulinga u kalau u tsu o'uso yi ta_,
ali u namba uye u kubana a_likuci.
- ¹⁶ Ili ya atakaci a idika i na mogono ma_nu mi n
yakpa,
da aza o tsugono a_nu a_kanai kuya'an ka

d

iva_n usana.
- ¹⁷ Unaqingai a kubana a idika
i na mogono ma_nu a matsa yi ta_
a kpa'a ku tsugono,
idika i na aza o tsugono a_tsu ciya_ilikulya'a a
makyan ma na ma untsai,
adama a na a_ciya_utsura, ba adama o kuso'o
ba.
- ¹⁸ Ukpadi u tsu zuwa ta_ndanga n kushankpu m
gbadasa,

ekiye a vuza vu ukparuma a tsu zuwa ta_kunu ku uwa mini.

- ¹⁹ O tsu fobo ta_kadiva_adama a kupana ku uyo'o, makyān tankpamu adama a na ma zuwa kađu mazanga,
ama ikebe i da i tsu ushuki n ili raka,
- ²⁰ Kąta_vu shika mogono ko a_kađu ką_nu ba,
ko vu shika vuza vu uciyi ba ko a_kunu ku nu,
adama a na ko manunu mi tą_a kubanka n kadanshi ką_nu,
ko ili yi evelyū i yoku yi tą_a kufuda kusala ili
i na vu dansai.

11

Ilikulya'a a gadī vu mini

- ¹ Tađuku kune'e ku nu a_kacapa,
adama a na vi tą_o kuciya_i da ayin a_kutawa.
- ² Pecuku i na vi ni da ubgoku cindere, ali kunlai,
adama a na vu yeve māđukpa_ma na i a_kutawa_a idika ya ba.
- ³ Eleshu a shana baci m mini,
o ci yo'o tą_mini a idika.
ko madanga mā_yikpa_a ubondakai ko ubongadi,
madanga ma mi tą_a kuvaku a_ubuta_u na u yikpai.
- ⁴ Vuza na baci dem wi a kuzuwaka n wunlai wi a kuya'an vicā'a_ba,
vuza na dem wi a kinda eleshu wi a kuya'an makapa ba.
- ⁵ Tsu na vu yeve uye u wunlai u ba,
ko tsu na a ya'in maku a vuka vu kątsuma_ba,
ta feu nannai yi a kufuda kuyeve kuya'an ku Kashile ba,

kaya'in ki ili raka.

- ⁶ Ca'a icu'u i nu n usana,
 kata tana vu kašukpa ulinga ba n kulivi kata
 vu uvuka ba,
 adama a na vu yeve vuza na a kuya'an ba,
 ko ayi nampa ko ayi nande,
 ko kpamu dem vu le uta mayin.
- ⁷ Kutashi ki ta n uga'in,
 kpamu ili i singai i da ašhi inda kutashi ku
 kanna.
- ⁸ Ko aya a ya'in a da baci vuma u kuyongo,
 ya'an u pana uyo'o u le dem.
 ama ya'an u ciba n ayin a kayimbi,
 adama a na ada feu i ta a kuyimkpa.
 Ili raka i na yi a kutawa gbani da.
- ⁹ Ya'an mazanga avu kađangani, avu bi'i kenu,
 ya'an kađu ka nu ka pana uyo'o a ayin o
 tsuloboi a nu.
 Tono kusheshe ku kađu ku nu
 n ili i na ašhi a nu enei,
 ama kata vu yeve a katsama ki ili nampa raka
 Kashile ki ta a kuya'anka wu afada.
- ¹⁰ Adama a na kata vu o'uso kađu ka nu ba.
 vu varuku ili i na yi o ku o'uso wuma u nu
 raka,
 adama a na tsu lobo-lobo n utsura gbani da.

12

Ciba n vuza na u ya'in nu o tsu lobo-lobo a nu

- ¹ Ciba n vuza na u ya'in nu,
 a ayin o tsuloboi tsu nu,
 kafu ayin atakaci a tawa,
 aya kpamu a kuyawa a na va kudana,

<<Mi a kupana uyo'o u le ba.>>

- ² Kafu kutashi n kanna
 wotoi n azangata a_kpa_də_kuneke kutashi,
 eleshu kpamu a_puwaŋkə_o kotso baci mini,
- ³ Ana aza a na i a ku inda kpa'a ka e kuje'eke
 ikyamba,
 aza a utsura kpamu a namba utsura,
 ayin a na anga a_kuyikpə_okpo kenu,
 a_ashi a kindi i ta_kpamu o ko okpo rumbu-
 rumbu,
- ⁴ ayin a na a ku gbagura uye wu nwalu
 kata_vu kpa_də_kudoku kupana izumgbì i kiya,
 ayin a na ma_ṣhi ma nnunu koci ma ku jimgbasa
 uma,
 kata_ishipa i le raka_i kotso,
- ⁵ Ana uma a kupana wovon n ili i na yi n kashani,
 nwalu uye wi ta_a_kutuka_wu n wovon,
 ayin a na ndanga n almon n topoi pu,
 kakyun o kurono ikyamba i ni,
 a_ashi a wuya kpamu a buwa ba.
- Talo vuma u kubana a kpa'a ku ko wannai
 u kaṣukpə_le unamgbukatsuma.
- ⁶ Ciba n ayi kafu kawin ka azurufa ka ka kasa,
 ko kafu kebelyu ka azanariya ka ko boso,
 ko kpamu kafu madiki mo boso mirimiri a_kakina-
 ka mini,
 ko kpamu kafu kawin ko ku ronoko mini o
 kayinva ka kasa,
- ⁷ kata_kubuta_kubono a ifika a_ubutə_u na wu utaj,
 wuma kpamu u bono u Kashile ka na ke
 nekei u da.
- ⁸ <<Gbani da, ili dem gbani da.>> Malum ma
 danai, ili raka_gbani da.

Ukocishi wu ukuna

⁹ Ba malum ma'a koci mo yongo vuza vu ugboji ba, ama u pi'isaka uma e yeve. U lana kata u sheshe tsu na u fobusoi asan abundai.

¹⁰ Malum ma lana ta adama a na u ciya kadan-shi ka na ki mejege, kpamu i na u danai derere da n kasingai.

¹¹ Kadanshi ku ugboji ki ta tsu kalangu ka kaguba, i ta a kugeshe ci ikusa i na a lapai a kalangu ka na e nekei magubi me te.

¹² Maku ma va kata vu zuwa ugboji, n ili i na o kudoku a kanampa ka.

Kudana ka atagarda ki n uteku ba, kpamu mekecu ma abundai mo tsu o'uso ta ikyamba.

¹³ Gogo na a pana ta ili nampa raka,
ukoci u kadanshi u da na.
pana wovon u Kashile kata vu tono wila u ni,
adama a na dada koci ulinga u vuma.

¹⁴ Adama a na Kashile ki ta a kuya'an afada a ulinga dem,
n u na a ya'in usokongi,
u singai ko u gbani-gbani.

Cishingini Agwara Kambari [asg]

Cishingini: Cishingini Agwara Kambari [asg] (Bible)

copyright © 2025 Language Development and Translation Initiative (LDI)

Language: (Cishingini)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files
dated 9 Jul 2025

ff342a73-d285-5f4f-952c-a0c91ef11d25